

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref MA - P-KW-3331-17

Lynne Neagle AM
Cadeirydd,
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc as Addysg

2 Hydref 2017

Annwyl Lynne,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 20 Medi.

Ar ran y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg, rydych wedi gofyn am wybodaeth ychwanegol am rôl Cyngor y Gweithlu Addysg a'r safonau proffesiynol newydd ar gyfer addysgu ac arweinyddiaeth, er mwyn llywio gwaith y Pwyllgor.

Swyddogaeth Cyngor y Gweithlu Addysg

Yn eich llythyr rydych yn cyfeirio at benderfyniad y Cabinet ar 6 Gorffennaf 2015 i estyn pwerau Cyngor y Gweithlu Addysg. Roedd y papur yn nodi opsiwn ar gyfer cyfeiriad strategol y gallai Llywodraeth Cymru ddewis ei ddilyn o ran rôl y Cyngor yn y dyfodol. Roedd hyn hefyd yn cynnwys datblygu pasbort dysgu proffesiynol a sefydlu panel newydd i achredu addysg i athrawon o fewn y Cyngor.

Fel y bydd y Pwyllgor yn gwybod, mae'r Cyngor yn dal yn gorff cymharol newydd sydd wedi gweld cynnydd o fwy na dwbl yn nifer y rhai sy'n cofrestru ers ei sefydlu yn 2015. Ar ben hyn, mae'r Cyngor wedi cael y swyddogaeth i achredu addysg gychwynnol athrawon, ynghyd â chyfrifoldeb dros y pasbort dysgu proffesiynol. Mae'r rhain ill dau yn feysydd gwaith pwysig sy'n ehangu rôl y Cyngor. Byddant hefyd yn cyflwyno meysydd newydd o waith i'r Cyngor lle bydd angen gallu ac arbenigedd gwahanol i'r hyn oedd gan hen Gyngor Addysgu Cyffredinol Cymru.

Hyd yn hyn, nid yw'r gweithlu addysg ehangach y mae'r Cyngor yn gyfrifol am eu cofrestru, wedi cyflwyno unrhyw sylwadau imi y dylai'r Cyngor gael rhagor o swyddogaethau.

O ganlyniad, mae'n hanfodol bod y corff newydd yn cael yr amser priodol i ymgyfarwyddo a chanolbwyntio ar y swyddogaethau craidd, er mwyn cyfrannu at ddatblygu ein hymgyrch genedlaethol ar gyfer addysg.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Wrth ddatblygu'r safonau proffesiynol newydd ar gyfer addysgu ac arweinyddiaeth, mynnais fod y model yn cael ei rannu'n ehangach. Mae nifer uwch nag erioed o'r sector wedi cymryd rhan yn y gwaith o ddatblygu a phrofi'r safonau dros y 18 mis diwethaf. Roedd hyn yn cynnwys gweithdai, digwyddiadau i'r consortia, treialu safonau drafft gan ymarferwyr mewn ysgolion, ynghyd ag ymgynghoriad ffurfiol. Mae Cyngor y Gweithlu Addysg wedi chwarae rhan yn y gwaith o ddatblygu'r safonau proffesiynol, ac, ar y cyd ag Estyn ac undebau'r gweithlu, wedi rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf inni am y datblygiadau gydol y daith. Dyma'r math o weithio mewn partneriaeth rwy'n dymuno ei weld, ac rwy'n ei annog, yn hytrach nag un corff yn cymryd rheolaeth lwyr.

Heb os, byddaf yn cysylltu â'r Cyngor os a phan fyddaf angen iddynt ymgymryd â swyddogaethau ychwanegol.

Safonau Proffesiynol ar gyfer Addysgu ac Arweinyddiaeth

Mae'r model o safonau newydd yn disodli 55 o safonau gyda phum prif safon ac mae wedi cael ei groesawu gan y sector. Mae'r safonau'n canolbwyntio ar y nodweddion hanfodol hynny sy'n rhan o waith athrawon – addysgeg, cydweithio, arwain, arloesi, a dysgu proffesiynol. Mae disgrifyddion yn perthyn i bob safon sy'n dangos sut y gellid ei defnyddio yng ngwaith yr athro, yn ddibynnol ar amgylchiadau'r athro o ran rôl a gyrfa. Gall athrawon mewn swydd ac arweinwyr ysgolion ystyried y disgrifyddion mewn ffordd fydd yn eu helpu i ddatblygu wrth fynd ar drywydd dysgu proffesiynol gydol eu gyrfa.

Mae addysgu yn broffesiwn cymhleth a heriol, ac mae ymarferwyr wedi bod yn rhan allweddol o'r gwaith o ddatblygu'r disgrifyddion sy'n cynrychioli'r blociau adeiladu ar gyfer addysgu effeithiol.

Trof yn awr at roi'r safonau newydd ar waith, ac yn benodol, barn y Pwyllgor bod 'bwlch' rhwng y weledigaeth a'r dulliau gweithredu. Mae'r ffordd hon o weithio ar y cyd i ddatblygu'r safonau fel y nodir uchod, yn cael ei hategu yn y cyfnod gweithredu a'r dulliau sydd wedi cael eu rhoi ar waith i sicrhau bod y sector cyfan yn barod i ymglyfarwyddo â'r safonau.

Rhoi'r safonau ar waith

Nid yw cyflwyno'r safonau newydd yn newid rôl y rheini sy'n gyfrifol am ymsefydlu athrawon newydd gymhwyso yn sylweddol. Bydd mentoriaid yn parhau i gefnogi'r athrawon newydd gymhwyso o ddydd i ddydd ac yn gweithio gyda chydweithwyr i sicrhau bod yr athrawon newydd gymhwyso yn derbyn mentora a goruchwyliaeth o safon uchel drwy gydol y cyfnod ymsefydlu.

Mae swyddogion wedi bod yn gweithio gyda chydlynwyr ymsefydlu'r consortia ers mis Mawrth i sicrhau bod y mentoriaid yn barod, a bod ganddynt yr adnoddau priodol, i ddefnyddio'r safonau newydd gyda'r athrawon newydd gymhwyso o 1 Medi 2017 ymlaen. Mae pob consortiwm wedi cael £20,000 o gyllid ychwanegol i gefnogi eu rôl wrth roi'r safonau ar waith.

Gwahoddwyd y mentoriaid ymsefydlu a'r consortia i weithdy diwrnod o hyd ym mis Mawrth, dan arweiniad yr Athro Mick Waters. Yn y gweithdy, rhoddwyd sylw i'r safonau drafft a rôl y mentor, ac fe rannodd yr ysgolion a fu'n treialu'r safonau eu profiadau nhw a rhoi adborth.

Parhaodd y gwaith o hyfforddi mentoriaid yn ystod tymor yr haf a chyhoeddwyd y disgrifyddion terfynol ym mis Mehefin. Ym mis Gorffennaf, anfonwyd dogfen frifio at bob ysgol a chonsortiwm yn cynnwys yr wybodaeth ddiweddaraf o ran hynt y gwaith, yn codi ymwybyddiaeth am y safonau newydd, ac yn ategu'r amserlen ar gyfer gweithredu.

Datblygodd swyddogion ganllawiau ymsefydlu diwygiedig yn cynnwys y safonau newydd drwy weithio gyda'r consortia, ac fe'u cyhoeddwyd yn ystod tymor yr haf.

Gweithiodd swyddogion gyda chynrychiolwyr o'r sector Addysg Gychwynnol Athrawon a Chyngor y Prifysgolion ac Ysgolion ar gyfer Addysgu Athrawon i sicrhau bod newidiadau i'r meini prawf achredu yn cyd-fynd â'r safonau newydd, ac i godi ymwybyddiaeth o'r safonau newydd ymhlith athrawon newydd gymhwyso a oedd yn dechrau ar eu cyfnod ymsefydlu fis Medi.

Yn olaf, cafodd y safonau eu cyflwyno ar-lein mewn ffordd fwy hwylus i ddefnyddwyr ar 1 Medi, ac maent ar gael hefyd i ymarferwyr eu defnyddio drwy'r pasbort dysgu proffesiynol.

Yr amserlen ar gyfer gweithredu

Rwy'n cydnabod na fyddai symud y gweithlu addysg cyfan i ddefnyddio'r safonau newydd yn syth yn realistig. Dyna pam fy mod wedi rhoi blwyddyn i athrawon mewn swydd ac arweinwyr eu defnyddio'n raddol cyn iddynt ddod yn orfodol iddynt o fis Medi 2018 ymlaen.

O ran Addysg Gychwynnol Athrawon, bydd y safonau newydd yn cael eu mabwysiadu ym mis Medi 2019, yn dilyn blwyddyn bontio i sicrhau cysondeb. Mae'r amserlen wedi cael ei chytuno arni gyda Chyngor y Prifysgolion ac Ysgolion ar gyfer Addysgu Athrawon.

Hoffwn gadarnhau i'r Pwyllgor fod gan Lywodraeth Cymru bob ffydd y bydd y gweithlu addysg yn parhau i weithio'n gydweithredol ac yn effeithiol o dan y safonau newydd. Gobeithio bod yr wybodaeth hon yn rhoi'r sicrwydd yr oedd y Pwyllgor yn dymuno ei gael.

Yn gywir

Kirsty Williams AC/AM

Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education